

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

СТАТУТ

Дунайського біосферного заповідника
Національної академії наук України

м. Київ - 1998р.

іноземній валюті. Для цього Заповідник може здійснювати наступну діяльність, яка, при проведенні її в межах заповідних територій, не суперечить їх цільовому призначенню:

- наукова, природоохоронна, еколого-експертна та проектна;
- туристсько-екскурсійна, в тому числі міжнародна та рекреаційна;
- рекламно-видавнича, послуги засобів зв'язку, комп'ютерна підготовка та дублювання документів;
- виготовлення і продаж сувенірів, продукції народного промислу, торгівля і торгово-посередницька діяльність;
- автотранспортні послуги для внутрішнього і міжнародного перевезення вантажів і пасажирів;
- раціональне використання у відповідних зонах тваринних і рослинних ресурсів: лікарські та технічні рослини, мисливські звірі та птахи, риби, жаби, тощо;
- відновлення біологічних ресурсів та охорона угідь, які використовуються сторонніми юридичними і приватними особами.

Власні кошти заповідника не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони Заповідника, наукових досліджень, еколого-освітньої роботи, матеріального стимулювання співробітників.

1.5.2. Для фінансування природоохороних заходів при Заповіднику створюється цільовий Екологічний фонд, який діє згідно зі ст.48 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" на основі Положення про екологічні фонди природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, ботанічних садів, дендрологічних та зоологічних парків, затвердженого наказом Мінекобезпеки України.

До Екологічного фонду Заповідника надходять:

- частина штрафів та грошових стягнень за шкоду, заподіяну Заповіднику у результаті порушення законодавства про природно-заповідний фонд, у розмірі 70 відсотків загальної суми штрафів та грошових стягнень;
- кошти, одержані від реалізації конфіскованого або вилученого відповідно до законодавства майна, яке було знаряддям, або предметом екологічного правопорушення на території чи акваторії Заповідника;
- частина платежів підприємств, установ та організацій за забруднення території та акваторії Заповідника, що визначається на підставі еколого-економічної оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище;
- цільові та інші добровільні внески підприємств, установ, організацій, у тому числі міжнародних і зарубіжних, та громадян.

Кошти Екологічного фонду Заповідника використовуються лише для цільового фінансування заходів, спрямованих на забезпечення охорони його природних комплексів і об'єктів, розвиток наукових досліджень, міжнародне співробітництво, еколого-освітню роботу.

1.5.3. Заповідник має право засновувати підприємства, організації, установи з правом юридичної особи.

1.5.4. Надання податкових та інших пільг з метою забезпечення збереження Заповідника, створення умов для ефективного виконання покладених на нього завдань здійснюється на підставі законодавства України.

При здійсненні підприємницької діяльності Заповідник може приймати будь-які рішення і виконувати будь-які дії, які не суперечать чинному законодавству і завданням по охороні природно-заповідного фонду.

1.6. Заповідник користується на правах оперативного управління основними фондами та обіговими коштами, іншим майном, яке закріплене за ним Президією НАН України на умовах безстрокового користування без зміни його форми загальнодержавної власності.

1.7. Заповідник не рідше одного разу на п'ять років звітує про свою наукову і науково-організаційну діяльність перед Загальними Зборами Відділення загальної біології НАН України і Президією НАН України в разі потреби.

1.8. Дунайський біосферний заповідник має самостійний баланс, рахунки в банках, в т.ч. у валюті, круглу печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, емблему.

1.9. Юридична адреса Заповідника: Україна, 272626, Одеська область, Кілійський район, місто Вилкове, вулиця Татарбунарського повстання, 132а.

ІІ. Наукова, науково-організаційна та господарська діяльність Заповідника.

2.1. Основними завданнями Заповідника є:

- збереження природних комплексів та об'єктів його території та акваторії, стримання процесів їх антропогенної трансформації, підтримання встановленого заповідного режиму;
- проведення наукових досліджень і спостережень за станом навколошнього природного середовища, розробка на їх основі природоохоронних рекомендацій, стратегії і тактики раціонального використання природних ресурсів з урахуванням відповідних традицій;
- екологічна освітньо-виховна робота;
- сприяння у підготовці наукових кадрів і спеціалістів у галузі охорони навколошнього природного середовища та заповідної справи;
- координація і проведення наукових досліджень на територіях заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ у регіоні.

2.2. З цією метою Заповідник:

- розробляє за участю наукового колективу основні напрямки наукових досліджень. Під час визначення наукової тематики враховуються рішення Загальних Зборів Президії та Відділення загальної біології НАН України;
- складає, затверджує і виконує план науково-дослідних робіт, вирішує питання їхнього матеріально-технічного і фінансового забезпечення. Наукові дослідження на території Заповідника можуть здійснюватися іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами і організаціями та адміністрацією Заповідника;
- вивчає, аналізує та узагальнює наукові досягнення. Основною формою узагальнення наукових досліджень та спостережень на території Заповідника є Літопис природи;
- розробляє прогнози та експертизи з відповідних напрямків науки організовує, проводить та бере участь у конкурсах наукових робіт (проектів, заявок), у міжнародному співробітництві в галузі охорони, вивчення і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду басейну Нижнього Дунаю та Північно-Західного Причорномор'я на основі багатосторонніх та двосторонніх міжнародних угод, в розробці і реалізації міжнародних наукових, науково-екологічних і інших програм, забезпечує обмін необхідною інформацією, бере участь у створенні на суміжних територіях дунайської дельти нових об'єктів природно-заповідного фонду (біосферного заповідника, заказників, тощо), організує спільну підготовку і обмін науковців і фахівців, еколо-виховну та видавничу діяльність;
- проводить конференції, семінари, наради, симпозіуми, виставки, наукові школи, в тому числі міжнародні;
- здійснює інформаційну та видавничу діяльність, засновує наукові видання;
- здійснює підготовку наукових кадрів через аспірантуру, докторантуру, стажування, в тому числі за кордоном.

2.3. Заповідник забезпечує високу якість досліджень, систематичне нагромадження і узагальнення наукових результатів, створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціальний захист працівників.

Штатні посади науковці займають згідно відповідних положень, які діють в системі НАН України. Наукові співробітники обираються за конкурсом та проходять атестацію згідно чинного законодавства в Одеському філіалі Інституту біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України.

- 2.4. Заповідник самостійно розробляє і затверджує структуру і штатний розпис у межах наявних коштів.
- 2.5. Заповідник самостійно вирішує питання використання колективних, контрактних та інших форм оплати праці та елементів госпрозрахунку.
- 2.6. Заповідник преміює працівників відповідно до Положення про преміювання, здійснює інші види стимулування праці співробітників.
- 2.7. Заповідник укладає у встановленому порядку угоди і договори про наукове та науково-технічне співробітництво з установами та організаціями, в тому числі зарубіжними і міжнародними.
- 2.8. Заповідник самостійно вирішує питання про вступ до спілок, асоціацій та ведення інших форм спільної діяльності з організаціями та підприємствами, включно і з закордонними, якщо це не суперечить чинному законодавству.
- 2.9. З метою застосування науково-технічних розробок у виробництві заповідник може у порядку, встановленому в НАН Україні, виступати учасником і засновником малих підприємств, акціонерних товариств та інших господарських товариств і одержувати відповідні доходи від їхньої діяльності, а також використовує інші форми зв'язку науки з виробництвом.
- 2.10. Заповідник має право створювати фонди соціального захисту співробітників відповідно до чинного законодавства.
- 2.11. Доходи (прибуток), одержані Заповідником, а також набуте за рахунок цих коштів майно, належать йому на правах господарського відання і використовується на ведення наукових досліджень, підготовку наукових кадрів, розвиток матеріально-технічної та соціальної бази та інші цілі, передбачені Статутом.
- 2.12. Заповідник з метою поширення екологічних знань, формування свідомого підходу до питань охорони природи, забезпечення широкої підтримки населенням регіону природоохоронних акцій Заповідника, профілактики правопорушень проводить екологічну освіту і виховання населення.
- 2.12.1. Для проведення екологічної освітньо-виховної роботи у складі адміністрації Заповідника створюється відповідний підрозділ, структура, штат і конторис якого затверджуються директором Заповідника.
- 2.12.2. Еколо-просвітня робота проводиться шляхом організації екологічного туризму і екскурсій, випуску рекламино-видавничих матеріалів, семінарів, "круглих столів", лекцій, виступів в пресі, по радіо і телебаченню, створення і показу кіно-і відеопродукцій, тощо.

2.12.3. Важливими умовами, які можуть забезпечити успіх еколого-освітньої діяльності, являються підвищення професійної кваліфікації в цій сфері співробітників Заповідника і систематичний обмін досвідом роботи з іншими заповідниками України, більшого і дальнього зарубіжжя.

2.12.4. Навчально-виховна робота в учбових закладах, що проводиться на території Заповідника здійснюється на основі угод, укладених з їх адміністраціями.

2.13. Режим та охорона Заповідника є одним із пріоритетних напрямків роботи Заповідника.

2.13.1. Для Заповідника встановлюється диференційований режим охорони та використання природних комплексів згідно з функціональним зонуванням території.

Передбачена наступна структура території Заповідника:

- заповідна зона - територія колишнього природного заповідника "Дунайські плавні" загальною площею 14851 га;
- зона регульованого заповідного режиму - територія Стенцівсько-Жебриянівських плавнів загальною площею 7811 га;
- буферна зона - загальною площею 19687 га, яка складається з двокілометрової смуги Чорного моря і його Жебриянівської бухти площею 6686,2 га, та південної частини острова Єрмаків і плавневих земель між Жебриянівською грядою та морським краєм дельти площею 13000,8 га;
- зона антропогенних ландшафтів - загальною площею 4053,9 га, до якої відноситься північна частина острова Єрмаків, Жебриянівська гряда, городи да насовища навколо міста Вилкове по гирлах Білгородське, Очаківське, Анкудинове, Старостамбульське.

Режим передбачених зон відповідає вимогам Закону України "Про природно-заповідний фонд України" і деталізований в Положенні про Дунайський біосферний заповідник, яке згідно з чинним законодавством, затверджується Мінекобезпеки України.

2.13.2. Згідно з чинним законодавством та відповідно до Положення про Заповідник може бути передбачено виділення земельних ділянок для задоволення господарських потреб Заповідника та його працівників у сінокосах, випасах, городах та паливі відповідно до встановлених нормативів.

2.13.3. Відповідно до Положення про Заповідник на його території виділяються ділянки акваторії для проведення традиційного промислового рибальства в рамках лімітів, виділених Заповідником і затверджуваних щорічно Мінекобезпеки України.

В межах цих ділянок науково-технічна Рада Заповідника визначає кількість та асортимент знарядь лову, терміни та способи лову, кількість рибалок та інше в залежності від конкретного випадку.

Організації укладають угоди з адміністрацією Заповідника на проведення промислу риби на його території.

Контроль за проведенням промислового рибальства здійснює дирекція і служба охорони Заповідника.

В рамках проведення промислового рибальства на території Заповідника тимчасово допускається функціонування існуючих риболовецьких станів без їх подального розширення чи спорудження нових.

Риболовецькі стани можуть використовуватись Заповідником для своїх цілей - розміщення наукових експедицій, служби охорони, тощо.

2.13.4. В зоні державного кордону України і Румунії на території Заповідника можуть знаходитись військові прикордонні наряди згідно із Законом України "Про Державний кордон України".

2.13.5. В разі термінової необхідності, за клопотанням науково-технічної Ради Заповідника, з дозволу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, на території Заповідника можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха та в інших цілях, не передбачених Проектом організації території Заповідника та охорони його природних комплексів.

Для ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, в результаті яких виникає пряма загроза життю людей чи знищенню заповідних природних комплексів, особливі термінові заходи здійснюються за рішенням дирекції Заповідника.

2.13.6. Державний контроль за додержанням придоохоронного режиму Дунайського біосферного заповідника здійснюється Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, його органами на місцях та іншими спеціально уповноваженими державними органами.

2.13.7. Громадський контроль за додержанням режиму Заповідника здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища України, які проводять свою діяльність відповідно до Положення про громадський контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища.

2.13.8. Охорона Заповідника покладається на службу його охорони, яка створюється у складі адміністрації Заповідника.

У разі необхідності на службу охорони Дунайського біосферного заповідника може покладатися також охорона інших територій і об'єктів природно-заповідного фонду України.

2.13.9. До складу служби охорони входять керівники адміністрації Заповідника, співробітники служби охорони заповідника, польові працівники інших підрозділів Заповідника.

Служба охорони очолюється заступником директора з охорони і підпорядкована директору Заповідника.

Співробітники Заповідника можуть наділятись правами державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища відповідно до наказу Мінекобезпеки України.

2.13.10. Працівники служби охорони Дунайського біосферного заповідника мають право :

- вимагати від громадян і службових осіб пояснення у зв'язку з порушенням режиму Заповідника та інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон;
- перевіряти у громадян і службових осіб посвідчення на право перебування, використання природних ресурсів та здійснення іншої діяльності в межах Заповідника;
- доставляти порушників установленого режиму з метою з'ясування особи;
- складати протоколи про порушення вимог законодавства, надсилювати їх відповідним органам для притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності;
- вилучати у порушників предмети та знаряддя незаконного використання природних ресурсів, транспортні засоби, відповідні документи;
- проводити особистий огляд осіб, речей, транспортних засобів та перевірку знарядь і продукції, одержаної в результаті природокористування;
- безперешкодно відвідувати підприємства, установи, організації, судна та інші транспортні засоби в межах відповідних територій, об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон для перевірки додержання законодавства про охорону навколишнього природного середовища та природно-заповідний фонд;
- вносити пропозиції до відповідних державних органів про припинення, зупинення чи обмеження будь-якої діяльності, що порушує вимоги законодавства про природно-заповідний фонд, давати обов'язкові для виконання прописи з метою усунення порушень, виявлених у межах Заповідника.

2.13.11. Працівникам служби охорони надається у встановленому порядку право носіння форми, а також зброї під час виконання службових обов'язків.

2.13.12. Законодавством України забезпечується правовий і соціальний захист працівників служби охорони та інших служб, що здійснюють охорону територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

2.14. На території Заповідника дозволяється обмежене використання природних ресурсів у науково-дослідницьких, освітньо-виховних і інших цілях, а також для задоволення потреб працівників у сінокосах, паливі, городах, тощо.

Використання природних ресурсів у межах Заповідника здійснюється на основі Закону України "Про природно-заповідний фонд України" (ст.ст. 9, 16), Положення про Дунайський біосферний заповідник з додержанням вимог діючих нормативних актів та документів.

III. Майно та кошти.

3.1.Майно Заповідника складають основні фонди та обігові кошти, вартість яких відображається в самостійному балансі Заповідника, закріплений за ним Президією НАН України в оперативне управління та безстрокове користування без зміни форми його державної власності.

3.2.Кошти і майно Заповідника утворюються за рахунок бюджетних асигнувань, доходів (прибутку) від госпрозрахункової діяльності, зовнішньоекономічної діяльності, кредитів банків, благодійних внесків та пожертвувань юридичних та приватних осіб, в тому числі іноземних, а також на другій основі, не суперечній діючому законодавству.

3.3.Майно та кошти Заповідника використовуються згідно статутним цілям та завданням. Майно і кошти Заповідника, набуті за рахунок доходів, отриманих в результаті госпрозрахункової та іншої діяльності – належать на правах повного господарського відання і направляються на покращення природоохоронної діяльності, матеріальне стимулювання своїх працівників та на соціальну сферу.

3.4.Порядок володіння, використання та розпорядження майном і коштами Заповідника, передбаченими або утвореними за рахунок бюджетних коштів, визначається діючим законодавством і НАН України. Порядок володіння, використання та розпорядження майном і коштами, придбаними або одержаними за рахунок прибутку, визначається Заповідником самостійно, згідно з Законами України і діючим Статутом.

IV. Статут і структура Заповідника.

4.1.Статут Заповідника є основним актом, який регулює його діяльність.

4.2.Статут розробляє дирекція Заповідника після обговорення в колективі, приймає науково-технічна Рада, погоджується з Відділенням загальної біології НАН України і набуває чинності з моменту реєстрації Президією НАН України.

4.3.Структура Заповідника розробляється дирекцією, розглядається науково-технічною Радою та затверджується директором Заповідника. В Заповіднику можуть створюватись наукові колективи, в тому числі на контрактній основі, що організуються на певний строк для виконання конкретних завдань.

V. Управління Дунайським біосферним заповідником.

5.1.Управління Заповідником здійснюється на основі і в порядку, встановленому його Статутом.

5.2.Заповідник очолює директор, який призначається Президією Національної академії наук України за поданням Відділення загальної біології НАН України строком на п'ять років із числа провідних вчених з науковим ступенем. Директор несе повну відповіальність за діяльність Заповідника та забезпечує дотримання законності.

Директор самостійно вирішує всі питання діяльності Заповідника. Директор без доручення діє від імені Заповідника, представляє його інтереси в вітчизняних, спільних, та іноземних підприємствах, фірмах, та організаціях, розпоряджується майном Заповідника, укладає угоди, контракти, в тому числі трудові, видає доручення, відкриває у банках розрахункові та інші рахунки, користується правом розпоряджатися коштами, затверджує структуру управління та штати, видає накази, розпорядження та дає вказівки, обов'язкові для всіх працівників Заповідника, виконує інші функції, які випливають з цього Статуту.

5.3.Науково-технічна Рада євищим органом колегіального розгляду основних питань наукової діяльності та кадрової роботи. Науково-технічна Рада приймає рішення та розробляє рекомендації в межах своєї компетенції, що визначається Статутом. Головою науково-технічної Ради є за посадою директор Заповідника, заступником Голови - один із заступників директора Заповідника.

5.4.До складу науково-технічної Ради, яка затверджується Бюро відділення загальної біології НАН України, за пропозицією адміністрації Заповідника входять провідні фахівці Заповідника, а також можуть бути запрошенні вчені і спеціалісти, які не працюють у Заповіднику.

5.5.Науково-технічна Рада розглядає основні напрями наукової діяльності Заповідника і рекомендує їх до затвердження у Відділенні загальної біології НАН України, а також розглядає питання, пов'язані із забезпеченням успішного розв'язання статутних завдань Заповідника.

5.6.Науково-технічна Рада має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше як 1/2 її спискового складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, де обов'язкова присутність 2/3 складу науково-технічної Ради. Рішення вважаються прийнятими, якщо за них голосувало більше 50% присутніх членів.

5.7.Заступник директора та головний бухгалтер Заповідника призначаються та звільняються з посади директором Заповідника за погодженням з Президією НАН України.

СТАТУТ Дунайського біосферного заповідника Національної академії наук України

5.8. Їх компетенція встановлюється директором за розподілом обов'язків та передбачається посадовими інструкціями.

5.9. Інші співробітники Заповідника приймаються та звільняються з посади директором.

5.10. Відносини дирекції з профспілковим комітетом регулюються чинним законодавством.

VI. Реорганізація і ліквідація Заповідника.

6.1. Реорганізація Заповідника проводиться відповідно до чинного законодавства Президією НАН України за поданням Відділення загальної біології НАН України, або одного із віце-президентів НАН України згідно з розподілом обов'язків.

Ліквідація Заповідника проводиться Указом Президента України та відповідним рішенням ЮНЕСКО. При ліквідації Заповідника його майно переходить у розпорядження Президії НАН України.

Директор Дунайського
Біосферного заповідника,
Кандидат біологічних наук

О.М. Волошкевич

Статут зареєстровано в Юридичному
відділі Президії НАН України

Реєстраційний номер

№ 17/802

Від " 01 " 12 1998р.

Начальник Юридичного відділу
Президії НАН України

А. М. Менжерес

Прошито, пронумеровано
та скреплено печаткою
12 (дванадцять аркушів)

